

LL.M Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JULY-2022)
Indian Constitutional Law: New Challenges (Core)

Time: 3:00 Hours**Marks: 100****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ ભારતીય બંધારણ હેઠળ ન્યાયિક સમીક્ષા (Judicial Review) ની કલ્પના સમજાવો અને બંધારણની સર્વોચ્ચતા જાળવવામાં તેનો મહત્વ સમજાવો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૧ ભારતીય બંધારણીય શાસનમાં ન્યાયિક સક્રિયતા (Judicial Activism) અને ન્યાયિક નિયંત્રણ (Judicial Restraint) ના પ્રભાવનું વિશ્લેષણ કરો.

પ્રશ્ન-૨ બંધારણની મૂળભૂત રચના (Doctrine of Basic Structure) સમજાવો. કઈ રીતે ન્યાયાલયે આ સિદ્ધાંતનો ઉપયોગ કરી સંસદની સુધારણા શક્તિને મર્યાદિત કર્યું છે તે સમજાવો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ કેસવનંદ ભારતી (Kesavananda Bharati) કેસનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરો અને ભારતીય બંધારણીય કાયદાના વિકાસમાં તેનું મહત્વ સમજાવો.

પ્રશ્ન-૩ કેન્દ્ર-રાજ્ય સંબંધો અને ઉદ્ભવતા પડકારોને ધ્યાનમાં રાખીને ભારતીય બંધારણના સંઘીય સ્વરૂપનું વિવેચનાત્મક વિશ્લેષણ કરો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૩ આધુનિક ભારતીય રાજકારણમાં ધાર્મિક નિષ્પક્ષતા સામે પડતા પડકારો અને ન્યાયિક પ્રતિસાદોનું વિશ્લેષણ કરો.

પ્રશ્ન-૪ તાજેતરના ન્યાયિક વલણોને ધ્યાનમાં રાખીને ભારતમાં સહકારી સંઘવાદ (Cooperative Federalism) ની પ્રાસંગિકતા મૂલ્યાંકન કરો. (૨૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૪ ભારતીય બંધારણમાં મૂળભૂત અધિકારો (Fundamental Rights) ના મહત્વનું વિશ્લેષણ કરો. તાજેતરમાં ગોપનીયતાના અધિકાર (Right to Privacy) જેવા નવા અધિકારો કેવી રીતે માન્ય કરવામાં આવ્યા અને અમલમાં મુકવામાં આવ્યા તે સમજાવો.

પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૨૦)

- (1) મીડિયા દ્વારા અભિવ્યક્તિની સ્વતંત્રતાનો દુરઉપયોગ
- (2) અનુચ્છેદ-21 અંતર્ગત છુપાપેલ અધિકારો
- (3) અનુચ્છેદ-19(2) મુજબની બાંધણી
- (4) ચુંટણી સુધારો

ENGLISH VERSION

Que.1 Discuss the concept of judicial review under the Indian Constitution and its importance in maintaining the supremacy of the Constitution. (20)

OR

Que.1 Examine the impact of judicial activism and judicial restraint on constitutional governance in India.

Que.2 Explain the doctrine of basic structure of the Constitution. How has the judiciary used this doctrine to limit the amending power of Parliament? (20)

OR

Que.2 Critically analyse the Kesavananda Bharati case and its significance in the development of constitutional law in India.

Que.3 Critically analyse the federal character of the Indian Constitution. How do Centre-State relations pose challenges to Indian federalism in contemporary times? (20)

OR

Que.3 Evaluate the relevance of cooperative federalism in India with reference to recent judicial trends.

Que.4 Analyse the importance of Fundamental Rights in the Indian Constitution. How have new rights, such as the Right to Privacy, been recognized and enforced by the courts? (20)

OR

Que.4 Discuss the conflict between Fundamental Rights and Directive Principles of State Policy with suitable case references.

Que.5 Write short note. (Any two) (20)

- (1) Freedom of speech misuse by Media
- (2) Hidden Rights under Article-21
- (3) Restriction on Article-19(2)
- (4) Election reform
